

Sikkerhetsrapport

1. halvår 2013

Introduksjon

Denne rapporten har fokus på tilløp – hendelser - ulykker som har oppstått i en gitt periode.

Målsetting for disse rapportene er at de skal være offentlig tilgjengelige for alle, og bidra til læring. Læring for å gjøre arbeidsdagen til den enkelte operatør tryggest mulig. Men annet HMS personell skal også finne nyttig informasjon her.

Materialet er hentet fra innrapporterte hendelser i CertaSoft. Hendelsene blir rapportert inn av Fagansvarlige i den enkelte bedrift. Fagansvarlige skal ha mulighet til å gjennomgå hendelser før innsending. Materialet er bearbeidet av SOFT i forkant og anonymisert. Dette for at en skal være sikker på at det innrapporterte forløpet har en relevans opp mot Arbeid i tau (TT). I bearbeidelsen har vi lagt vekt på at innsendte hendelser skal ha oppstått ved arbeid der tau er brukt som adkomstmetode og/eller utstyr som er brukt til dette. I tillegg vil hendelser av ekstern art som har utgjort fare for personellet bli tatt med. Hendelser der arbeid i tau ikke var direkte involvert er utelatt. Dette gjelder hendelser som like godt kunne ha skjedd uten at man var på oppdrag i tau.

Definisjoner

Tilløp - Farlig situasjon/hendelse som under ubetydelig endrede omstendigheter kunne ha ført til skade på person eller tt-utstyr.

Uønsket hendelse - hendelse som har ført til mindre alvorlig personskade eller skadet/ødelagt/svikt i tt-utstyr.

Ulykke - hendelse som har ført til alvorlig personskade eller død

Mindre alvorlig personskade – Førstehjelpsskade, medisinsk behandling eller skade som ikke førte til varig mén

Alvorlig personskade – Skade som førte til varig mén, invaliditet eller død

Fare: Handling eller forhold som kan føre til en uønsket hendelse.

Konsekvens: Følge/mulig følge av uønsket hendelse

Sannsynlighet: I hvilken grad det er trolig at en hendelse inntreffer.

Tilløp: En hendelse som under litt andre omstendigheter kunne ha resultert i personskade, skade på utstyr eller skade på 3. part.

Uønsket hendelse: En hendelse som har medført personskade (kortvarig fraværsskade), skade på utstyr eller 3.part, men av mindre betydning.

Ulykke: En hendelse som har medført betydelig skade på person (langvarig fraværsskade), utstyr eller 3.part

Risiko: Uttrykk for kombinasjonen av sannsynlighet og konsekvens

Rapport hendelser

Totale timer:

Timer i denne rapporten er hentet fra innrapporterte timer i CertaSoft.

Timetall fra 01.01.13-30.06.13 totalt: **152 978** timer

Hvor av fagarbeid i prosjekt: **126 905** timer

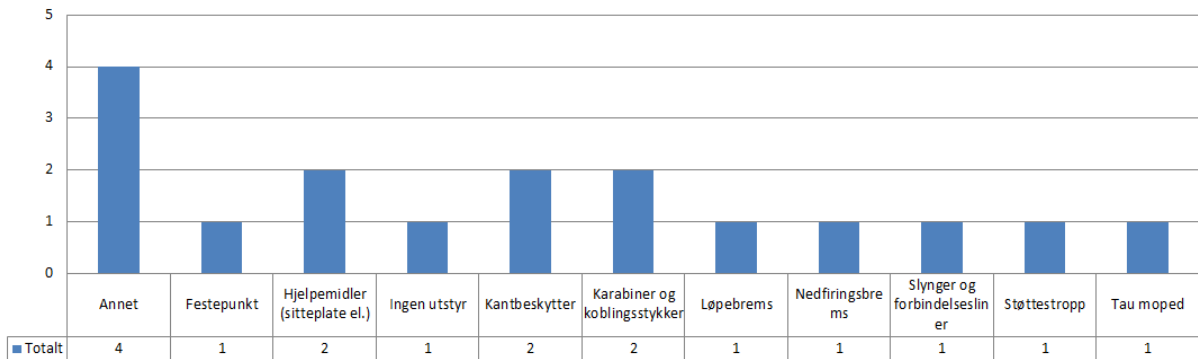
Opplæring/instruksjon/eksaminering/seminar: **26 073** timer

Det tas forbehold om timer som ikke er rapportert i CertaSoft. Timer fra 2012 er ikke tatt med, da det var året da alle skulle implementere CertaSoft som loggføringssystem. Derfor er det ikke mulig å få en samsvarsvurdering fra 2012 opp mot 2013. Det vil bli samsvarsvurderinger i senere rapporter.

Trender

Det er rapportert 17 hendelser i 1. halvår av 2013.

Følgende utstyr har vært involvert i hendelsene:

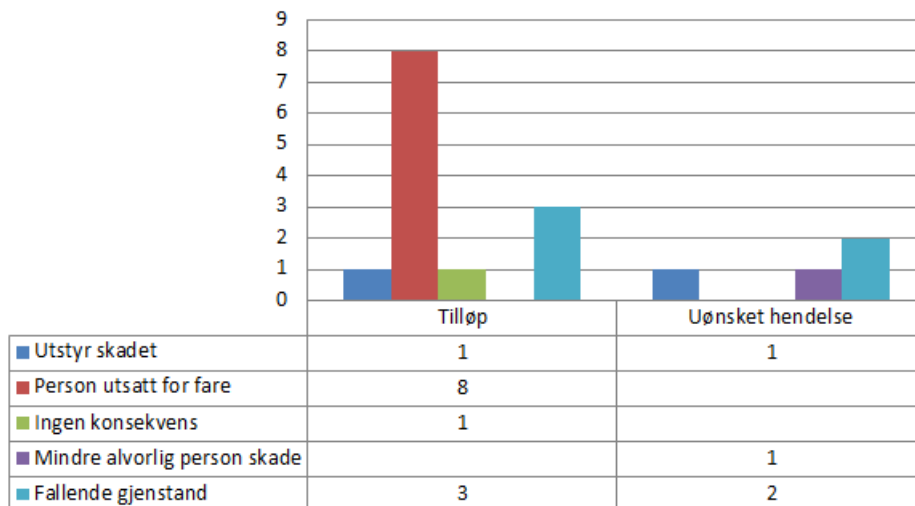
Antall selskap som har innrapportert relevante tilløp/hendelser i hittil i år: **6**

Tilløp: **13**

Uønskede hendelser: **4**

Ulykker: **0**

Konsekvens for innrapporterte hendelser:

Ut i fra det som er rapportert inn betyr det at man har en hendelse hver 9000 arbeidete time. Mange av de tilløpene og hendelsene som er rapportert inn er ikke av alvorlig art, men er allikevel viktige å ta med da de fort kan resultere i mer alvorlige situasjoner. Frekvensen for alvorlige tilløp/uønskede hendelser er med disse tallene 1 pr. 30 000 arbeidete timer.

Utstyr – metoder

Når det gjelder utstyr, så er det kommet fram at sømmene på seler er bestående av polyester. Tidligere har det vært antatt at alt av bærende deler på selen var laget av polyamid (nylon). Dette er viktig informasjon da polyester og polyamid har motsatte egenskaper ved eksponering for syre/baser. Dette betyr at man ikke lenger kan sikre seg helt mot dette. Selv om båndene tåler stoffet, så vil sømmene svekkes. Og motsatt. Dette er det svært viktig å være oppmerksom på. Dette gjelder seler fra både Petzl og Singing Rock. Disse to produsentene er de mest brukte.

Det er rapportert 2 tilfeller av tilløp/skader på tau. Det ene tilfellet var som følge av at en 3. part hadde fjernet en etablert kantbeskytter på tau. Dette viser sårbarheten vår. Vi kan aldri ta for gitt at omverdenen tar hensyn til at vi er helt avhengig av tau.. Taukutt er hendelser vi må for enhver pris unngå.

Taubeskyttere er hyppig brukt innen arbeid i tau. Disse er enkle å montere og å gå forbi. Men tester viser at de ikke gir fullstendig beskyttelse. Både ordinære beskyttere og kevlarbeskyttere blir ødelagt og eksponerer tauene. Taubeskyttere laget av wire tråder, beskytter heller ikke godt mot skarpe kanter. Trådene blir dratt til side og eksponerer tauet. Beskyttere som beskytter mot varme viser seg å generere høy temperatur innvendig, som igjen medfører smelting av tau. De isolerer ikke godt nok.

Praksisen med å ha begge tauene inne i en og samme beskytter er heller ikke god. Vi anbefaler på det sterkeste at tauene har separate beskyttere. Dette for at sikringstauet og arbeidstauet skal bevege seg fritt i forhold til hverandre. Tester viser at det er overhengende fare for at begge tau ryker samtidig dersom begge tauene er i samme beskytter. Uavhengig om det er slak på sikringstauet.

Som tiltak til å styrke fokus på skarpe kanter vil vi komme med en anbefaling. Listen under viser foretrukne løsninger i prioritert rekkefølge:

1. Rigging av tau (avbindinger, styreforankringer). Ved styreforankring anbefales 2 tekniske barrierer (sikringer). Dette fordi konsekvensen av brudd på sikring kan være høy.
2. Dersom rigging forbi skarp ikke er mulig, kan bruk av wire med loop være aktuelt.
3. «Padding» av kanter. Dersom dette velges bør det vurderes fiksering av tausettet slik at det ikke får mulighet til å bevege seg utenfor det beskyttede arbeidet.
4. Bruke taubesyttere.

Annet

Kvaliteten på rapportene som er sendt inn har vært varierende. For å kunne trekke ut god læring fra hendelser er det viktig å rapportere relevante saker. Dette vil selvfølgelig være noe subjektivt. Men det er bedre at det rapporteres for mye enn for lite. Vi ønsker at dette skal ha en lavterskel profil.

Det bare 6 bedrifter av godt over 30 som rapporterer til oss. Kanskje er det slik at det ikke er noe å rapportere? SOFT ønsker at medlemsbedriftene rapporterer jevnlig, også om det ikke er noe å rapportere. Da vet man mer om det faktisk er reelle tall man opererer med.

Det er også en økende utfordring med kommunikasjon. Det er stadig flere fra utlandet som vil inn på markedet i Norge. Dersom man ikke forstår hverandre p.g.a. språk, er dette en reell risiko i forhold til arbeid i tau. Dette er erfart i flere sammenhenger. Derfor er det viktig at språkkompetanse kvalitetssikres ved mobilisering.

Kulturforskjeller kan også bli en utfordring. Ikke alle er inne forstått med den skandinaviske tanken om aktiv dialog mellom leder og operatør. I andre land kan det være mer hierarkisk og dermed forventningene mellom leder og operatør forskjellige.

Konklusjon

Rapporter som dette er ikke bedre enn det man får rapportert inn. Tidligere har det ikke vært godt nok organisert innrapportering i SOFT. Styret i SOFT har vært, og er, tydelig på at sikkerhetsrapportering er noe SOFT skal prioritere.

Man skal være forsiktig med å trekke forhastede slutninger i slike rapporter. Men vi som får inn rapporter undrer oss over at såpass få bedrifter rapporterer. Er dette reelle tall? Ligger det store mørketall bak? Vi vet ikke. Men det er en ambisjon om å gjøre dette så bra som mulig.

Det er viktig å være klar over at publiserte hendelser blir anonymisert. En annen ting som er viktig å være klar over er at dette ikke brukes som grunnlag for konsekvens opp mot bedrifter og personell i sertifiserings sammenheng. Vi i SOFT har tro på at dialog internt i bransjen er den rette veien å gå.